

ΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΚΑΡΑΒΑΝΑΣ

ΟΙ ΤΥΠΟΙ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΩΝΟΣ

Ποιος δέν είνε «τύπος», στον κόσμο αυτό : Ποιος λίγο, ποιος πολύ, όλοι τύποι είνε. Και όταν οι τύποι αυτοί, πηγαίνουν στον στρατό, το περίφημο χαλί, τους ξελαμπικάρει καθαρώτερα. Πόσα πρόσωπα περνούν, μέσ' απ' τ'ό μυαλό μου, σαν οξέφτου-μαι το στρατό !

Θυμάμαι τον ντιοτεγκέ στρατιώτη που χτενιζότανε με μαντέκες και τριχολαβίδες κάθε ώρα και στιγμή, σαν να μ'ην ήταν στον Στρατόνα, αλλά στο 'Αρσάκειο, τον στρατιώτη που πέθαινε, κάθε βράδυ, από όλες του κόσμου τις αρρώστιες για ν' αποφυγή τα γυμνάσια και άνασταίνονταν κάθε πρωί, για να καταβροχθισή του συσσίτιο το τυρί, που τ'ό φύλαγε κάτω από τ'ο κρεβάτι του, θυμάμαι έναν κόσμο όλόκληρο, μιá ώραία εποχή περνάει από τ'ή φαντασία μου.

Από ποιόν να πρωταρχίσω και για ποιόν να πρωτολω ;

Ας άρχισώ από τον στρατιώτη που τρωγε το τυρί, τον μάγκα έκαίνον της Αιγύπτου, που κροτάλιζε λίρες στην τσέπη του, και παχυνότανε στο στόμα του !

Απόλαυσις ήταν, ό άθλιος, όταν μ'ας διηγείτο την ψεύτικη, αρρώστεια του. Είχε μάθει και μερικούς όρους έπιστημονικούς, που έκανε τον έπιλοχία να θαυμάζει.

— Βρέ τον διάολο ! Σ'άν καλός γιατρός τ'ά λές ! Και που τ'ά έκαθες εσύ μωρέ αυτό ;

— 'Αρρώστησε βαρεία, κύρι έπιλοχία, σαν κ' έμένα και αν δέν μάθης να τ'ά λές και συ απ' έξω κι' άνακατωτά, να ψοφήσουν όλοι οι γιατροί του κόσμου !

Ό έπιλοχίας σιωπούσε και έσκέπτετο να βρή, πώς είνε δυνατόν ν' αποχτή κανείς τόσες γνώσεις σαν αρρώσταει. Και σαν άπολιτικός πούτανε, κατέληγε στο συμπέρασμα ότι οι γιατροί που ξέρουν τόσα πολλά, θ'ά περ'ασαν από όλες τις αρρώστιες του νιουνιά.

Συνήα ό Αιγύπτιος μάγκας μ'ας διηγείτο τ'ά της αρρώστειας του, μασσώνοντας τ'ό απαραίτητο τυρί του.

— Μου είχε ρθ'ή χθές τ'ή νύχτα, βρέ παιδιά, κάτι σαν... συμφορήσις ! Προψές τάλι μ' έπιασε ή καρδιά μου και έμεινα ξερός. Διαλείπουσα συγκοπή τ'ής καρδιάς ! Ξέρεις τί θ'ά π'ή συγκοπή τ'ής καρδιάς και μάλιστα και διαλείπουσα !... Έπειτα ένας όγκος ήρθε και στάθηκε στο στήθος μου, σαν ένα μεγάλο κομμάτι από... — Τυρί ; τόν διακόψαμε.

— Τυρί, λέει ! Άλλοι πεθαίνουν και άλλοι άστειώνονται... Τί να σ'ας κάνω ; Έπρπε γ' αρρωστήσετε και τότε τ'ά λέγαμε. Να πάθετε παγετώδη, σαν κι' έμένα, πυρετό, να παγώση δηλαδή τ'ό αίμα σας μέσα στις αρτηρίες !

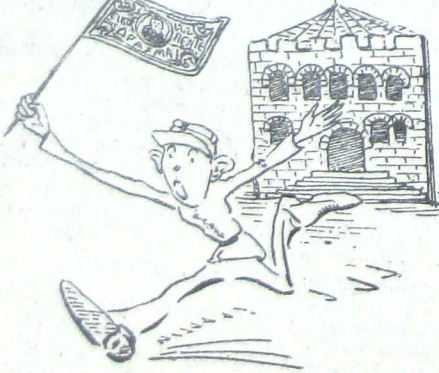
— Άο-τυρί - ες, θές να π'ης ;

— ...Και να αισθάνεσαι τόσο κι' άλλο τόσο τ'ό κεφάλι σου, κεφάλι που δέν είνε κεφάλι άλλα...

— Κεφαλοτύρι !

— ...Και να μ'ην έχης κανέναν που να σε προσέχη και να σε έπιτηρή...

— Να σε έπι- τυρί !... θές να π'ης.

Η έξοδος του Μεσολογγίου...

μ'ας αυτής τ'ής άσθeneίας άρχισε να στενοχωρή τ'ήν έννομοτία, ή ό-ποία περνούσε τις όρες της κάθε πρωί, με τις ό ψευτάρρωστος αυτός έφεύρισκε.

— Μα δέν θ'ά ξεκολλήσης επί τέλους από τ'ήν αρρώστεια αυτή του ποδιού ; διαμαρτυρούμεθα. Τ'ό χαβ'ά του όμως αυτός. Έξακολουθώσε να προσποιήται πως δέν μπορούσε να κουνηθ'ή απ' τόν πόνο του ποδιού του.

Στ'ό τέλος όμως άναγκάσθηκε να σηκωθ'ή και να περπατήση. Μεταφέραμε τ'ή χύτρα στο δίπλανό θάλαμο. Πώς θ'ά κλεφτολογούσε πλέον τυρί ; Και θέλοντας και μη θέλοντας, άλλαξε αρρώστεια.

Προσ'ήραξε στην κουτσαμάρα...

Άλλος τύπος στο στρατόνα ήταν και τ'ό «Ηρωϊκό Μεσολόγγιον» !

Ένα παιδί δηλαδή που ήταν ονειθισμένο να έχη πάντοτε λεπτ'ά ως πολίτης και που βρεθ'ηκε ξαφνικά στο στρατό σε μιá κλασική άπενταρία. Στ'ήν άρχή στενοχωρ'ήθηκε. Κατόπιν όμως με τ'ήν φιλοσοφία τ'ά διόρθωσε όλα περιφημα. Κλείστηκε μέσα στο μεγάλο οικοδόμημα, που χρησιμοποιούσαμε για στρατόνα και δέν έβγαίνει διόλου στην πόλι.

Κάθε βράδυ, που τελειώναν τ'ά γυμνάσια και χαρούμενοι οι άνδρες τρέχανε στην πόλι, κάθε βράδυ, που έρημωνώνταν ό στρατόνας ό άπέραντος και ή μελαγχολία κατέβαινε από όλες τις γωνίες μαζί με τ'ό σκοτάδι, τ'ό «Ηρωϊκό Μεσολόγγιον», ανέβαινε σ' ένα ψηλό παράθυρο και από εκεί άγνάντευε με σταυρωμένα χέρια, όλη τ'ήν χαρά που έφευγε για τ'ήν πόλι. Έκει ένεπνεύσθη να αυτονομασθ'ή «Ηρωϊκό Μεσολόγγιον». Γιατί κι' αυτός έπολιορ'εζέτο στο στρατόνα απ' τ'ήν άπενταρία, όπως και ή ήρωϊκή πόλις κατά τ'ήν επανάσταση. Έτσι τουλάχιστον αυτοπαρηγοριόταν με τ'ό ήρωϊκό του όνομα !...

Μιá μέρα όμως, που κάτι χρήματα βρεθ'ηκαν στα χέρια του, του τ'άστειλε ή γιαγιά του, τότε... τότε έγινε ή περιφρονησις... Έξοδος του Μεσολογγίου προς τ'άς Άθήνας. Τότε, τ'ό ίδιο βράδυ, έγιναν εκ μέρους του και τ'ά... Έξοδα ενός γκιουβερνισιού, δια τ'ήν απολύτρωσιν του.

Άλλος πάλι τύπος ήτανε τ'ό «Γραμματόσημο», που έπωνομάσθη έτσι, για τ'ό προτέρημα που είχε να κολλάγ παντού.

Άστειος νέος και ευχάριστος άλλα... έρωτευμένος. Στ'ά γυμνάσια, στο συσσίτιο, στον ύπνο και στον ξύπνο, ήσουν ύποχρεωμένος ν' άκούς περιπέτειες έρωτικές και να διαβάξης έπιστολές, πιστ'ά άντιγραμμένες από τ'ά παληά «έρωτικά έπιστολάρια».

Έλεγε τόν έρωτά του σ' όλους, άλλα... προσοχή ! — υπό έχεμύθειαν—. Κ' έτσι «υπό έχεμύθειαν» τ'ό είχε μάθει όλο σχεδόν τ'ό σύνταγμα ! Μιá νύχτα, εκεί που σκοταμένοι από τ'ήν κούραση τ'ής ήμέρας κοιμό-

μαστε στον σκοτεινό τόν θάλαμο, υπό περιορισμόν διατελούντες, τ'ό «Γραμματόσημο» με ξύπνησε απότομα :

- Ξύπνα, ξύπνα γρήγορα !
- Τί συμβαίνει ; Μ'ην ήρθαν Τούρκοι !
- Όχι.
- Μ'ην έπαθε ό συτιστής Ρομπόκος, τίποτε ;
- Ούτε !
- Μ'ην έπεσε ή στέγη του στρατόνος !
- Όχι, σου λέω, βρε άδερφέ.
- Τότε γιατί μ' έξύπνησες ;
- Γιατί, ξέρεις ; Τ' άποφάσισα...

— Τί άποφάσισης ; Να με ξυπνήσης ; Τ'ό πέτυχες ! Τί άλλο θές ;

— Όχι... Άποφάσισα να παντρευτώ.

- Τί να κάνης λέει ;
- Να παντρευτώ.
- Πότε ;
- Άπόψε ;
- Άμα απολυθώμε. Τί λές εσύ ;
- Παντρεύου !

Ο θόρυβος έξύπνησε τους άνδρας...

Να παντρευτώ άπόψε !

— Δεν είναι όμως άσχημο, να σκλαβωθώ από τώρα ; Τι με συμβουλεύεις σύ ; Να μην παντρευτώ ;
 — Μην παντρεύεσαι !
 — Τι, από τα δυο να κάνω ; Να παντρευτώ ή να μην παντρευτώ ;
 — "Η να παντρευτής ή να μην παντρευτής.
 — Ποιό από τα δυο ;
 — Κάμε τα και τα δυο και ξεφορτώσου με !
 — Μα και τα δυο είναι αδύνατον να γίνουν.
 — Τότε μην τα κάνεις, αλλά άφησέ με να κοιμηθώ !
 — Μα θέλω την γνώμη σου !
 — Την γνώμη μου σου την είπα : "Η να παντρευτής ή να μην παντρευτής.

— Μα μιλάς άστεεινόμενος, καϊμένε. Ο γάμος δεν είναι παιχνίδι. Είναι πράγμα σοβαρό.
 — Το ξέρω. Το λέει και το τραγούδι.

— Λοιπόν, πρέπει να σκεφθής κανείς, τι θα βγίη άραγε απ' αυτόν ; Κομωδία, τραγωδία ή δράμα ; Ο γαμπρός δεν είναι παρά ένας συγγραφέας δραματικός.

— Νομίζω ότι συγγραφέας είναι ο συμπέθερος.
 — Τέλος πάντων. Το κοινόν είχε ή κοινωνία "Η θα τον χειροκροτήση ή θα τον μαξηλαρώση τον γαμπρό. Τι θα γίνη, άραγε, για μένα ;

— Τι θα γίνη στο μέλλον δεν γνωρίζω. Προς το παρόν όμως αυτομαξηλαρώσου ! Πέσε, δηλαδή να κοιμηθής στο μαξηλάρι σου...

— Και το κορίτσι μου το ξέρεις ;
 — "Όχι.
 — Είναι μάλαμα !...

— Μάλαμα ; Ξεαργύρωσέ το !
 — "Έχει μια γλυκειά φωνή ! Μιλάει τόσο ώραία. Γράφει τόσο όμορφα !

— Σὺ όμως όταν μιλάς, γίνεσαι άσχημος πολύ. Δεν ξέρεις πόσο σου πηγαίνει όταν κοιμάσαι...

— Θέλεις να σου διαβάσω μια επιστολή της ;
 — Ευχαριστώσ αλλά... από μέσα σου !
 — "Άφησε, καϊμένε τ' άστεια, εγὼ σου μιλάω σοβαρά.

— Θα μ' άφίσης να κοιμηθώ ή όχι ;
 — "Όχι, αν δεν μου πής την γνώμη σου !
 — Την θέλεις σοβαρώς ;
 — Ναι.

— Νάτηνε λοιπόν ! Να μαξηλαρωθής προκαταβολικώς, να ήσυχάσης.

Και του πέταξα ένα μαξηλάρι. Ήεκείνος μου το ανταπέδωσε. Του το έπείστρεψα άμέσως. Ο θόρυβος έξύπνησε τους άνδρας.

— Τι συμβαίνει, βρε, τί συμβαίνει ; Μήπως έγινε τυρκαϊά.
 — Κάτι χειρότερο παιδιά. Το «Γραμματόσημο» έγινε δραματικός συγγραφέας και παντρεύεται. Μαξηλαρώστε το !

— Έπί ένα τέταρτο ο θάλαμος αναστατώθηκε από τα μαξηλάρια. Το πύρ μετεδόθη και στον διάδρομο, ο διπλανός θάλαμος πήρε κι αυτός φωτιά και μέσα στο σελήνόφως, δυο-τρια μαξηλάρια φτερούγησαν από παράθυρα, σαν τρομαγμένα μεγάλα κάτασπρα πουλιά.

— Όταν ο πόλεμος κατέπασε το «Γραμματόσημο» άρχισε να διαμαρτύρεται.

— Εγὼ ήθελα να σās έμπιστευθώ τον πόνο της καρδιάς μου, και σεις με ζαλίσατε με τις μαξηλαριές !...

— Δεν έχεις δίκιο να παραπονείσαι !
 — Μπās και θέλετε να σās πὼ κι' ευχαριστὼ ;
 — Βρε, δεν είπες ότι θα παντρευτής ;
 — Μάλιστα, τὸ είπα !
 — "Ε... δεν ξέρεις ότι τὸ μαξηλάρι στο γάμο είναι απαραίτητο !..

***

Τέτοιου τύπου περγάν άπειροι μέσα από τις ώχρες σελίδες του παληού σημειωματαρίου μου.

— Πὼ να είναι σήμερα, και τί να γίναν άραγε ;
 — Να ζουν, να παντρευθήκαν, να χειροκροτηθήκαν ή να μαξηλαρωθήκαν στη ζωή ;

— Να χαμογελάη τὸ στόμα τους, όπως στην χρυσή εκείνη εποχή, μέσα στη σκοτεινή στρατώνη, πὼν τή φωτίζε ή ὀρεξί και ή νεανική ζωή μας, ή να σταλάξη τής πίκρας τὸ φαρμάκι ;

— Να γελοῦν άραγε, ακόμα ζωντανὸι ή να σαράζη τὸ πρόσωπό τους γυμνὸ, λειπόσαρκο κι' άποσκελετωμένο ;

— "Όπως κι' αν είναι όμως, σύμφωνα και με τής σχετικότητας τὸ νόμο, ἅμα ανοίξω τὸ παληὸ μου σημειωματάριο, τους βλέπω να πηδούνε ὄλοι, ὄραιοι, ζωντοὶ και γελαστοὶ πάντοτε μπροστά μου, με τὸ τσαλακωμένο τους χαλι και με τὰ ἔξυπνα τὰ μάτια, φαντάσματα παληοῦ καιροῦ, πὼν ἔρχονται τὸν πόνο τους να πουν...

Σταμ. Σταμ.

ΜΙΚΡΑ-ΜΙΚΡΑ

Τὸ Λονδίνο έχει σήμερα χιλίες εκκλησίες και τέσσερες χιλιάδες ξενοπαλεια.

— Στη Γερμανία, υπάρχει μια φιλόφρωνος εταιρεία τής οποίας τὰ μέλη μαζεύουν τ' άποτοίγιαρα από τὰ καφενεία, τὰ εκμεταλλεύονται καταλλήλως και με τὰ χρήματά πὼν εισπράτουν, κάνουν διάφορα δῶρα στα φτωχάπαιδα κατά τās εορτās τῶν Χριστουγέννων.

ΜΙΚΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΑ ΒΑΦΤΙΣΙΑ

— Λοιπόν ! γειτόνισσα έμαθες να νέα ;
 — Τι είναι, αγάπη μου ;
 — "Η κυρά Σωτήραινα γέννησε χτες τη νύχτα.
 — "Α ! Θεέ μου ! πόσο άσχημη την έκανε ή εγγυμοσύνη της.
 — Δεν πιστεύω να είναι λιγότερο άσχημη σήμερα.
 — Και δεν μου λές, τι έκανε άρσενικό ή θηλυκό ; Είχα βάλει στοίχημα με τον κύρ Μιχάλη, πὼν κάθεται αντίκρυ μας, ότι θα κάνει άρσενικό.

— Έκέρδισε, έκανε άγόρι. Άλλά να με συγχωρέσης πὼν σε αφήνω, γιατί είμαι καλεσμένη στα βαφτίσια και δεν έχω ακόμη έτοιμασθει.

— "Ακουσε... να μου φέρης κουφέτα και να ρηθής να μου πής ποιους είχα καλέσει, γιατί από την εποχή πὼν ή Σωτήραινα έχασε την ώραία εκείνη γάτα, την οποία νομίζει ότι τής την εκλεψα εγὼ, δεν βλέπομαστε ούτε και μιλούμε.

— Μετά χαράς σας. Πὼς ὄχι.
 "Ενὼ ή δυὸ καλές γειτόνισσες μιλούσαν στο σπίτι του κύρ-Σωτήρη, του έπαρχιώτη φαρμακοποιου, είχαν ανασταταθει τὰ πάντα.

"Η παραμύνα κρατούσε στην άγκαλιά της τὸ μωρό, και ή λεχὼνα ήταν έαπλωμένη με ὄσο μπορούσε μεγαλείτερη χάρι στο κρεβάτι της. "Η γυναίκα πὼν είχε παρασταθει στη γέννα, πηγαίνει, ἔρχεται ψαχουλεύει ὄλες τις γωνίες, κάνει μεγάλες φασαρίες για τιποτένια πράγματα, και μέσα στην άνεμοζάλη αυτή, δεν ξεχνάει να φροντίση και για τὸ πρόγευμά της, επαναλαμβάνοντας διαρκῶς, ότι δεν έχει βάλει τίποτα ακόμα στο στόμα της και πὼς ακόμα είναι με τὸν καφέ της.

"Η δυὸ ὀληρότριες του σπιτιου είναι ἔξω φρενῶν κι' αυτές, και ὁ μπαμπās του νεογέννητου μεγαλώνει τή γενική άταξία του σπιτιου, τρέχοντας αδιάκοπα και φωνάζοντας σ' ὄλους :

— Είμαι μπαμπās ! ἀπόκτησα άγόρακι, έκανα παιδί ! Θα γίνη μεγάλος άνθρωπος, είναι απαράλλακτος...εγὼ ! Θα τὸν κάνω γραμματισμένο, θα τὸν κάνω γιατῶ και ἔθνοφυλάκα.

Και γυρίζοντας προς τή γυναίκα του την ρωτάει :

— Άλήθεια, καϊμένη, πὼς θα τὸ βγάλουμε ; Άλλά να σου πὼ...θα τὸ βγάλουμε πρῶτα Σωτήρη, γιατί είναι τὸ ὄνομα του, χωρίς καμιά άντιλογία αυτό. Ποιὸ άλλο ὄνομα θα τὸ δώσουμε ακόμα ;

— Μα χριστιανέ μου, ξέρεις, ότι ὁ νουνὸς δίνει τὸ ὄνομα. Τὸ ὄνομα τὸ δικὸ του.

— Βέβαια, έχεις δίκιο. Και πὼς ὀνομάζεται ὁ νουνὸς ;
 — Έδουάρδος, αγαπητέ μου.

— "Α ! ἀλήθεια...εἶδες κόντεψα να τὸ ξεχάσω...Έδουάρδος λοιπόν, ἔ, καλὸ ὄνομα είναι. Και ὄμως θα προτιμούσα κανένα άλλο ὄνομα, περισσότερο χτυπητὸ, περισσότερο...Τέλος πάντων...Θυμῶμαι ένα ὑπέροχο ὄνομα πὼν άκουσα σ' ένα μελόδραμα, πὼν ὑπῆρχαν λησταί...περίμενε, στην άκρη τής γλώσσας μου τρέχει...περίμενε... "Α να...Φερούσκι...αὐτὸ μ' άρέσει !

— Μα άντρα μου, τὸ ὄνομα Φερούσκι είναι κοζάκικο, δεν χτυπάει καλὰ σ' αὐτί.

— Λοιπόν εγὼ σε βεβαιώνω ότι είναι ὄνομα ὀραϊότατο, και ὅταν ὁ γυιὸς μου γίνη φαρμακοποιὸς και γράψη πάνω στην πόρτα του : **Φαρμακεῖο Φερούσκι !** δεν θα τὸ μετανοήσω καθόλου.

Μιά ἅμαξα στάθηκε αὐτὴ τή στιγμή ἔξω από τὸ σπίτι. Είναι ὁ νουνὸς, ὁ νέος ἔμπορος με τὸ φράκο του, κρατώντας στη μασάλη του ένα πελώριο κουτί γεμῶτο κουφέτα. Άνεβαίνει τρεχάτος, τους άγκαλιάζει ὄλους, προσφέρει δῶρα.

— "Α, κύριε Έδουάρδε, εκάνταε τρέλλες, λέει ή κυρά-Σωτήραινα, δεχομένη τὰ κουφέτα, ενώ ὁ κύριος Σωτήρης σφίγγει τὸ χέρι του νουνοῦ και του λέει :

— Φίλε μου, ποτε δεν θα λησμονήσω ότι είσαστε κουμπάρος μου.

"Όλοι θαυμάζουνε τὸ παιδί και ὁ κύριος Σωτήρης χαμογελάει κάθε φορὰ πὼν λέει ότι τὸ παιδί θα γίνη ὀραίο. Τέλος ξεκινάνε για τή δημαρχία. Μα ή ἅμαξα γέμισε πρὶν προφτάση ν' άνέρη ὁ κύρ Σωτήρης, κ' ἔτσι αναγκάζεται να την άκολουθήση από μακριὰ πεζὸς, τρίβοντας τὰ χέρια του και λέγοντας αδιακόπως :

— "Έχουμε βαφτίσια ! ἔχουμε βαφτίσια του παιδιοῦ μου, του Σωτηράκου-Φερούσκι Έδουάρδου !...

"Αφῶν τὸ παιδί ἐδηλώθηκε στη δημαρχία και έγιναν ὄλοι οἱ τύποι, γυρίζουνε στο σπίτι, ὅπου είναι στρωμένο μεγάλο τραπέζι.

Κάθονται στο τραπέζι, πίνουν, γελάνε, τραγουδάνε, αλλά με σιγανή φωνή για να μην άνησυχήσουν την λεχὼνα και κατά τὸ βράδυ τής ἡμέρας εκείνης ὁ κύριος Σωτήρης είναι τόσο ευχαριστημένος ὄστε λέει ὑπερήφανα :

— "Αν ἡμῶνα ἔκατομμυριοῦχος, θάθελα να μου ἔκανε ή-γυναίκα μου...ένα παιδί τὸ μῆνα!...

Πὼλ δέ Κὼκ

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Για κείνους πὼν ἔρωτεύονται μόνον από λόγους ματαιοδοξίας, κάθε γυναίκα τους είναι χρήσιμη, αλλά καμμιὰ δεν τους είναι απαραίτητη.

Στένταλ

